

Ægteskabet har en lang historie – og den handler langt fra altid om kærlighed og forelskelse. I Middelalderen var ægteskabet et af de vigtigste redskaber til at skabe nødvendige alliancer mellem familier, og derfor blev sønner og døtre lovet væk og trolovet i en meget tidlig alder. En trolovelse var nærmest umulig at ophæve, og en vielse behøvede ikke at foregå i en kirke.

Efter reformationen i 1536 skiftede ægteskabet og brylluppet karakter, og selve vielsen skulle nu foregå i kirken. Og foran Gud. Vielsesritualerne blev mere faste, og bonden og adelen havde de samme ritualer. En kvinde havde ingen juridisk myndighed over sig selv, men gik fra at være under sin far til at være under sin ægtemands myndighed. Hun havde dermed ingen ret over sin krop, sin formue eller sine børn. Ved vielsesritualet sagde præsten: "I kvinder, vær eders mænd underdanige som herren, thi manden er kvindens hoved, ligesom Kristus er menighedens hoved."

Langt op i 1700-tallet var ægteskabet for mange kvinder umyndiggørelse og undertrykkelse, men i adelen er der eksempler på kvinder, der har formået at udnytte ægteskabet til at tilegne sig magt og prestige. Først i 1800-tallet blev det mere almindeligt at gifte sig af kærlighed. Det gjorde dog ikke nødvendigvis ægteskabet lettere, kønshierarkiet og umyndiggørelsen af kvinden fortsatte. Langsomt fik kvinder dog flere juridiske rettigheder. De fik efterhånden råderet over egen formue og forældremyndighed over deres børn. Unge kvinder begyndte i højere grad at tjene penge, men for de flestes vedkommende sluttede arbejdslivet med en graviditet og et ægteskab, hvor kønsrollerne stadig var skarpt opdelte. I 1970'erne valgte flere par slet ikke at gifte sig, men i stedet levede de sammen som kærester. Ligestilling i ægteskab og parforhold mellem mand og kvinde kom på den kvindelige dagsorden, men ligestilling viste sig at være lettere sagt end at føre ud i livet.